

Sygn. akt: III U 1606/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2014r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 września 2014r. w O.

sprawy z odwołania F. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania F. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 28.08.2013r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje F. M. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 1 lipca 2013 roku do 30 czerwca 2016 roku,
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

W dniu 17.09.2013r. F. M. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 28.08.2013r., odmawiającej mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, wnosząc o przyznanie mu renty.

W uzasadnieniu wskazał, że od 1991r. pobierał nieprzerwanie rentę z tytułu niezdolności do pracy, cierpi na bóle głowy, stany lękowe, zaniki pamięci, ma trudności z koncentracją i zapamiętywaniem, leczy się psychiatrycznie. Podniósł, że w dalszym ciągu jest niezdolny do pracy, a jego stan zdrowia nie uległ poprawie.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że F. M. do 30.06.2013r. pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. W związku z upływem okresu, na jaki zostało przyznane świadczenie, ubezpieczony w dniu 05.06.2013r. zwrócił się do ZUS z kolejnym wnioskiem o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy. W toku jego rozpoznawania Lekarz orzecznik ZUS w dniu

27.06.2013r. orzekł, że odwołujący nie jest niezdolny do pracy. Po rozpoznaniu sprzeciwu także Komisja Lekarska ZUS II Oddział w W. w orzeczeniu z dnia 23.08.2013r. ustaliła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

Zdaniem organu rentowego wobec powyższych okoliczności decyzją z dnia 28.08.2013r. prawidłowo odmówiono odwołującemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Z akt rentowych wynika, że w ZUS decyzją z dnia 25.09.1991r. F. M. od 16.09.1991r. prawo do renty inwalidzkiej II grupy. Odwołujący pobierał następnie rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, która była mu przyznawana nieprzerwanie aż do 30.06.2013r.

W związku z upływem okresu, na jaki zostało przyznane świadczenie, w dniu 05.06.2013r. ubezpieczony zwrócił się do ZUS z wnioskiem o ponowne przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy.

Z akt ZUS wynika również, że w toku rozpoznawania tego wniosku Lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 27.06.2013r. stwierdził, że odwołujący nie jest niezdolny do pracy. Na skutek sprzeciwu F. M. od tego orzeczenia także Komisja Lekarska ZUS II Oddział w W. w orzeczeniu z dnia 23.08.2013r. ustaliła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

W konsekwencji zaskarżoną decyzją z dnia 28.08.2013r. ZUS odmówił F. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W ocenie Sądu odwołanie F. M. od w/w decyzji ZUS jest zasadne.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące przesłanki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a jego niezdolność do pracy powstała w okresach przewidzianych w ustawie albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ich ustania. Definicję osoby niezdolnej do pracy zawiera art. 12 ust. 1-3 powoływanej ustawy, który stwierdza, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Zgodnie zaś z art. 61 w/w ustawy prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy.

W świetle cytowanych wyżej przepisów należy uznać, że skuteczność odwołania F. M. zależała od ustalenia, czy od 01.07.2013r. jest on chociażby częściowo niezdolny do pracy.

Na tę okoliczność Sąd dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu neurologii, psychiatrii i psychologii.

W opinii z dnia 28.12.2013r. biegli neurolog A. G., psychiatra J. W. i psycholog H. P. rozpoznali u odwołującego: stan po zapaleniu opon mózgowo – rdzeniowych, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa bez objawów korzeniowych rozciągowych, intelekt w granicach normy wiekowej oraz łagodne organiczne zaburzenia osobowości i emocji. Biegli wskazali, że ich zdaniem w/w schorzenia i stopień ich zaawansowania nie powodują u odwołującego niezdolności do pracy zarobkowej

W uzasadnieniu biegli podnieśli, że odwołujący jest w logicznym kontakcie słownym, prawidłowo zorientowany co do swego stanu zdrowia. Biegli nie stwierdzili, aby występujące schorzenia zaburzały odwołującemu codzienne

funkcjonowanie, bądź naruszały sprawność organizmu w stopniu dającym podstawę do orzeczenia niezdolności do pracy, jest on zdolny do pracy (k. 11-14 a.s.).

Do powyższej opinii zastrzeżenia wniósł odwołujący. W piśmie datowanym na 20.03.2014r. podniósł, że rentę pobierał 22 lata, opinia nie uwzględnia występujących u niego bólów głowy, stanów lękowych, zaników pamięci, trudności z koncentracją i zapamiętywaniem, nadto ma też cukrzycę i nadciśnienie (k. 38 a.s.).

W konsekwencji tych zastrzeżeń Sąd postanowieniem z dnia 09.04.2014r. dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu neurologii, psychiatrii, psychologii i diabetologii celem wskazania, czy w okresie od 01.07.2013r. odwołujący był chociażby częściowo niezdolny do pracy, a jeśli nie, to jakie zmiany zaszły w stanie zdrowia odwołującego w stosunku do stanu kiedy pobierał rentę.

Po przeprowadzeniu badania biegli z zakresu neurologii W. T., psychiatrii A. B., psychologii L. K. i diabetologii E. P. rozpoznali u odwołującego: zespół psychoorganiczny, organiczne zaburzenia zachowania, cukrzycę typu 2, nadciśnienie tętnicze, przebyte wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, otyłość, chorobę zwyrodnieniową stawów i kręgosłupa oraz przebytą operację łąkotki przyśrodkowej kolana prawego.

Zdaniem biegłych powyższe schorzenia powodują dalszą częściową niezdolność do pracy odwołującego na okres od lipca 2013r. do lipca 2016r. (k. 49-52 a.s.).

W uzasadnieniu biegli wskazali, iż F. M. przebywał na rencie inwalidzkiej z powodu zaburzeń psychicznych, zespołu psychoorganicznego, zaburzeń osobowości i zachowania, ma zaburzenia pamięci, ma labilny nastrój, płacziwy, z okresowo występującymi myślami rezygnacyjnymi. W badaniu psychologicznym wskazano postępujący charakter procesu w stosunku do poprzednich wyników. Biegli wskazali, że odwołujący w 2013r. przebywał w Ośrodku prewencji rentowej ZUS, gdzie obserwowano silne przeżywanie różnych sytuacji, labilność emocjonalna, płaczliwość, a także duże trudności z orientacją w terenie i z zapamiętywaniem. W ocenie biegłych nie stwierdza się poprawy stanu zdrowia odwołującego w porównaniu do poprzednich okresów, dlatego jest on w dalszym ciągu częściowo niezdolny do pracy.

Do powyższej opinii zastrzeżenia wniósł ZUS. W piśmie z dnia 13.08.2013r. podniósł, że biegli w opinii nie wykazali znacznego naruszenia sprawności organizmu odwołującego, dlatego wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego zespołu biegłych (k. 69-70a.s.).

Sąd na rozprawie w dniu 30.09.2014r. na podstawie art. 217 § 3 kpc oddalił jednak powyższy wniosek, gdyż uznał, że zebrany w sprawie materiał dowodowy w sposób dostateczny wyjaśnia sporne okoliczności.

F. M. pobierał rentę w okresie od 19.09.1991r. do 30.06.2013r., przy czym z akt rentowych wynika, iż była mu ona przyznawana z uwagi na schorzenia psychiczne. Przedmiotem sporu było zaś to, czy począwszy od 1.07.2014r. jest on nadal niezdolny do pracy. Odwołujący musiał więc wykazać, że jego stan zdrowia w stosunku do stanu sprzed lipca 2013r. nie uległ poprawie, a w ocenie Sądu wykazał powyższe.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowi dostateczną podstawę do oceny, czy F. M. spełnia przesłanki do przyznania mu prawa do renty.

Na okoliczność stanu zdrowia odwołującego Sąd dopuszczał opinie dwóch zespołów biegłych lekarzy o specjalnościach odpowiednich do występujących u odwołującego schorzeń.

W ocenie Sądu za podstawę rozstrzygnięcia należy przyjąć opinię drugiego zespołu biegłych: z zakresu neurologii W. T., psychiatrii A. B., psychologii L. K. i diabetologii E. P.. Opinia ta stwierdza częściową niezdolność do pracy odwołującego z przyczyn psychicznych.

Z akt rentowych F. M. wynika, iż miał od przez 22 lata przyznawaną rentę właśnie z uwagi na schorzenia psychiczne w postaci zaburzeń psychicznych, zespołu psychoorganicznego, zaburzeń osobowości i zachowania. Z opinii w/w biegłych wynika, iż jego stan zdrowia nie poprawił się w stosunku do stanu, który stanowił podstawę do

przyznawania mu renty. Biegli w toku badania przedmiotowego wskazują w opinii na występujące nadal objawy choroby takie jak: osłabioną pamięć, osłabioną organizację percepcyjną i rozumowanie przyczynowo-skutkowe, zaburzenia reaktywności emocjonalnej i nastroju. Biegli z tego zespołu uwzględnili wyniki badania testowego IQ z 2012r., wskazujące na łagodne deficyty poznawcze. Taki stan zdrowia odwołującego był podstawą przyznawania mu renty w latach poprzednich, dlatego logiczny jest wniosek o braku poprawy stanu zdrowia odwołującego i jego dalszej częściowej niezdolności do pracy. Zauważyć też trzeba, że w dokumentacji lekarskiej odwołującego znajduje się wynik badania psychologicznego z 22.10.2012r., w którym wskazano na występowanie zespołu degradacyjnego w OUN.

Podnieść również należy, że F. M. ma obecnie 56 lat, od 1991r. nie pracuje. Z zawodu jest tokarzem i pracował tylko w takim zawodzie. Praca tokarza jest to praca przy maszynach w ruchu, dlatego wymaga sprawności fizycznej i odpowiedniego reagowania, a więc również i sprawności psychicznej, w tym w zakresie postrzegania i reakcji. Z opinii w/w zespołu biegłych wynika zaś, że odwołujący ma zaburzenia zarówno w zakresie percepcji, jak i rozumowania przyczynowo-skutkowego, dlatego zdaniem Sądu, tak jak wskazują biegli, odwołujący jest nadal niezdolny do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Z uwagi na wiek odwołującego nie jest natomiast celowe jego przekwalifikowanie.

Podstawy orzekania nie może stanowić natomiast opinia biegłych lekarzy: neurologa A. G., psychiatry J. W. i psychologa H. P.. Opinia ta pomija w/w wyniki badania psychologicznego oraz nie uwzględnia rodzaju pracy wykonywanej przez odwołującego. Z opinii nie wynika też, aby biegli przeprowadzili testy psychologiczne, podczas gdy drugi zespół biegłych (którego opinię Sąd przyjął) przeprowadził badanie testowe - interpretacja przysłów. W uzasadnieniu opinii biegłych neurologa A. G., psychiatry J. W. i psychologa H. P. wskazano jedynie, że biegli swój wniosek o zdolności do pracy oparli na stwierdzeniu, iż odwołujący jest w logicznym kontakcie słownym i jest prawidłowo zorientowany co do stanu swojego zdrowia.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż oceniając stan zdrowia F. M. należy oprzeć się na opinii drugiego zespołu biegłych z zakresu: neurologii W. T., psychiatry A. B., psychologii L. K. i diabetologii E. P., która stwierdzała częściową niezdolność do pracy.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd w oparciu o art. 477¹⁴§ 2 k.p.c zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał F. M. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres orzeczony w opinii w/w biegłych, tj. od dnia 1.07.2013r. do 30.06.2016r.

W pkt 2 wyroku Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Przepis art. 118 ust. 1a stanowi zaś, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W niniejszej sprawie ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było ustalenie niezdolności do pracy F. M. i okresu trwania tej niezdolności. Dopiero postępowanie sądowe pozwoliło na ustalenie stanu zdrowia badanego, w sprawie orzekały dwa zespoły biegłych, przy czym biegli wzięli pod uwagę także nową dokumentację medyczną, złożoną dopiero przed Sądem. W tej sytuacji ZUS nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie niezdolności do pracy odwołującego w toku postępowania przed tym organem.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.